

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRA –29.01.2009, št. 02/2009
www.cipra.org/alpmedia

Avstrija je dejavna na področju varstva biotske raznovrstnosti

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in upravljanje voda, ki je pristojno za okoljske zadeve, je v sodelovanju z največjimi avstrijskimi naravovarstvenimi organizacijami WWF, Zvezo za varstvo narave in Birdlife začelo kampanjo „vielfaltleben“.

Ena od štirih ključnih regij, vključenih v kampanjo „vielfaltleben“, je zgornja dolina reke Inn/A.

© PIXELIO / Makrohelmut

To je doslej ena največjih pobud na področju varstva narave in vrst v Avstriji. Do leta 2010 naj bi z njo bistveno okrepili področje varstva biotske raznovrstnosti. Med seboj strokovno usklajeni projekti varstva narave in okolja na celotnem območju države so ključni element kampanje. Poleg klasičnega varstva vrst je pomemben cilj kampanje tudi obveščanje in krepitev okoljske ozaveščenosti. Izhajajoč iz lokacije projektov naj bi v okviru kampanje nastala gosta mreža občin, ki bo pomagala zaustaviti izgubo posameznih vrst in življenjskih prostorov v Avstriji. Poleg tega so bile določene tako imenovane ključne regije,

med njimi je tudi zgornja dolina reke Inn na Tirolskem.

Za raznovrstnost v Avstriji je značilnih 20 ogroženih vrst, od katerih številne živijo tudi v Alpah (zelenec, vodeb, planinski kozliček, divja mačka, pincgavsko govedo itd.). Vrsta št. 21 je človek – s tem so hoteli opozoriti, da je varstvo biotske raznovrstnosti navsezadnje tudi vprašanje našega preživetja, torej preživetja ljudi.

Biotska raznovrstnost je ogrožena tudi v Švici. V zadnjem času so raziskovalci švicarskega raziskovalnega inštituta WSL odkrili, da je v predalpskem Tössberglandu v stoletju izumrlo 16 odstotkov alpskih rastlin, inventar obstoječih vrst pa se je zmanjšal za 42 %. Vzrok za tako nazadovanje so spremembe v krajini na splošno, kot so npr. opustitev tradicionalnega obdelovanja v kmetijstvu in zlasti intenziviranje gospodarjenja s planinskimi pašniki in travniki v 20. stoletju.

Viri in nadaljnje informacije: <http://www.vielfaltleben.at> (de),
http://www.wsl.ch/news/090119_alpenpflanzen_toessbergland_DE (de)

Vsebina

Stran 1

Avstrija je dejavna na področju varstva biotske raznovrstnosti

Stran 2

Evrovinjeta III: CIPRA zahteva razbremenitev za Alpe

Sodišče preprečilo dirko Croisière Blanche

Trezna glava v topli gredi – ravnajmo pametno v času podnebnih sprememb!

Slovenija: raba vetrne energije in varstvo ptic

Stran 3

Francoska občina v boju proti helikopterskemu smučanju

Gradnja pregrade v Piemontu naletela na odpor

Konferenci o pasivni hiši v Nemčiji in Franciji

Vpliv Alpske konvencije na francosko zakonodajo

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Evrovinjeta III: CIPRA zahteva razbremenitev za Alpe

Trenutno čaka na obravnavo v evropskem parlamentu in nato še ministrskem svetu novela direktive EU o cestnih pristojbinah za uporabo določene infrastrukture za težka tovorna vozila (evrovinjeta III), ki bo državam članicam med drugim omogočila, da v cestnine in uporabnine vključijo tudi okoljske stroške in stroške zdravja.

Več na strani 3: Francoska občina v boju proti helikopterskemu smučanju

Pralognan la Vanoise je na svojem območju v dolini Chavière zaprla vrata helikopterskim poletom v turistične namene. Tako je sredi novembra 2008 odločil občinski svet občine in s tem preprečil prelete helikopterjev, ki v bližini Refuge de la Pêche na robu narodnega parka Vanoise prihajajo po smučarje, ki smučajo po bližnjem smučišču do planinske kočje.

Evrovinjeta III: CIPRA zahteva razbremenitev za Alpe

Trenutno čaka na obravnavo v evropskem parlamentu in nato še ministrskemu svetu novela direktive EU o cestnih pristojbinah za uporabo določene infrastrukture za težka tovorna vozila (evrovinjeta III), ki bo državam članicam med drugim omogočila, da v cestnine in uporabnine vključijo tudi okoljske stroške in stroške zdravja. Mednarodna komisija za varstvo Alp CIPRA zahteva, da direktiva vnese za ekološko občutljiva območja, kot je alpski prostor, zahtevo po razbremenitvi okolja in tako prispeva k upoštevanju trajnostnega načela v tovornem prometu. V stališču, ki ga je podala o noveli omenjene direktive, predlaga CIPRA konkretne rešitve, tako med drugim zavrača uvedbo zgornje meje za zaračunavanje cestnine.

Nedavna študija nizozemskega svetovalnega podjetja CE Delft poudarja, da je na tem področju nujno takojšnje ukrepanje. Če se količina izpušnih plinov ne bo zmanjšala, bodo v primerjavi z vrednostmi iz leta 2005 emisije iz tovornih vozil v naslednjih dveh desetletjih narasle za približno 55 %. Študija tudi ugotavlja, da je promet težkih tovornih vozil trenutno odgovoren za 23 % emisij toplogrednih plinov iz prometa v EU, vpliva na 20 % avtomobilov, je vzrok za številne nesreče in dvakrat toliko mrtvih udeležencev v prometnih nesrečah kot osebni avtomobili.

Stališče CIPRE objavljeno na http://www.cipra.org/pdfs/673_en (en);
informacije in študija CE-Delft: <http://www.ce.nl/eng/index.html> (en)

V prihodnje se bodo močno povečale obremenitve zaradi hrupa in škodljivih snovi, ki jih povzročajo tovorna vozila.

© PIXELIO / Miroslaw

Sodišče preprečilo dirko Croisière Blanche

Upravno sodišče v francoskem Marseillu je 26. januarja z nujnim sklepom razveljavilo posebno dovoljenje, ki ga je za organizacijo letošnje dirke Croisière Blanche izdala prefektura regije Visoke Alpe. Tako naj bi 32. "bela krožna dirka" motornih vozil, ki se sicer odvija na obrobem območju narodnega parka Les Ecrins, letos potekala od 27. do 30. januarja. Mountain Wilderness (MW) in druge okoljske organizacije so se temu uspešno uprle.

Šele tik pred božičem je isto sodišče na zahtevo MW z veljavnostjo za nazaj Croisière Blanche iz leta 2006 razglasilo za nezakonito. Direktorica prefekture Nicole Klein je pri izdaji takratnega posebnega dovoljenja premalo upoštevala ekološki vidik, sodbi navkljub pa je 23. januarja ponovno izdala posebno dovoljenje za načrtovano letošnjo dirko motornih vozil.

Vir: http://www.mountainwilderness.fr/index.php?option=com_content&task=view&id=2460:la-q-croisiere-blanche-q-stoppee-par-les-juges&catid=48:actus&Itemid=1016 (fr)

Croisière Blanche: okolju škodljiva dirka štirikolesnikov, terenskih vozil in motornih koles

© PIXELIO / ingo132

Trezna glava v topli gredi – ravnamo pametno v času podnebnih sprememb!

CIPRA in Mestna občina Bolzano bosta 2. in 3. aprila 2009 organizirala mednarodno konferenco z naslovom Trezna glava v topli gredi – ravnamo pametno v času podnebnih sprememb. Konferenca, ki bo potekala v štirih delovnih jezikih (de, fr, it, sl), se bo osredotočila na trajnostne podnebne ukrepe na območju Alp. Razdeljena je na naslednje vsebinske sklope: mesto z ničnimi emisijami, energijsko samozadostne regije ter urejanje prostora kot pomemben instrument na področju varstva podnebja in prilagajanja podnebnim spremembam. Prvi dan bodo na programu predavanja, drugega dne pa bo potekalo šest delavnic, kar bo udeležencem omogočilo poglobljeno razpravo o obravnavanih in sorodnih temah. Program se bo zaključil s tematsko ustreznimi ekskurzijami na območju Bolzano.

Južnotirolsko mesto Bolzano, alpsko mesto leta 2009, želi ob tej priložnosti spodbuditi pripravo pakta za podnebje, s katerim bi lahko dosegli standarde „podnebne nevtralnosti“, CIPRA bo to priložnost izkoristila in predstavila prve rezultate svojega projekta na področju varstva podnebja "cc.alps – podnebne spremembe: mislimo korak naprej".

Program in prijavnica na <http://www.cipra.org/cc.alps> (de/fr/it/sl).

Slovenija: raba vetrne energije in varstvo ptic

Na DOPPSu – Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije od junija lani nastaja vseslovenska karta območij, ki so zaradi prisotnosti pomembnih populacij ogroženih in varovanih vrst ptic neprimerna za postavitve vetrnih elektrarn. Projekt bo predvidoma končan konec februarja 2009.

S karto občutljivih območij bodo investitorji dobili dragoceno orodje, ki jim bo v veliko pomoč pri usmerjanju projektov vetrnih elektrarn. Slovenija trenutno namreč nima nikakršne strategije umeščanja vetrnih elektrarn v prostor. To investitorje postavlja pred nemogoč položaj, saj kljub pomanjkanju znanja naravovarstveni in krajinski občutljivosti sami iščejo primerne lokacije.

Karto občutljivih območij DOPPS dela v sodelovanju s strokovnjaki britanskega Kraljevega društva za varstvo ptic (RSPB), ki je podobno študijo leta 2006 izdelalo za Škotsko. Na območju celinske Evrope DOPPS s svojo raziskavo orje ledino, saj bo slovenska karta občutljivih območij, poleg Škotske in Angleške, ki se ravno končuje, šele tretja na svetu. Več na: <http://www.ptice.si> (sl)

Francoska občina v boju proti helikopterskemu smučanju

Pralognan la Vanoise je na svojem območju v dolini Chavière zaprla vrata helikopterskim poletom v turistične namene. Tako je sredi novembra 2008 odločil občinski svet občine in s tem preprečil prelete helikopterjev, ki v bližini Refuge de la Pêche na robu narodnega parka Vanoise prihajajo po smučarje, ki smučajo po bližnjem smučišču do planinske kočice. Tam si privoščijo manjši prigrizek, nato pa jih helikopter ponovno odpelje nazaj na smučišče. To početje namerava občina preprečiti, dovoliti pa le dejavnosti, ki so za naravno okolje sprejemljive in upoštevajo osnovna načela, ki veljajo v narodnem parku.

Helikoptersko smučanje v Franciji je sicer prepovedano, vendar pa zakon iz leta 1985 omenja le prevoz smučarjev s helikopterjem na smučišče, ne pa tudi s smučišča. In to vrzel v zakonu so izkoriščali v dolini Chavière. Župan Pralognana bo zato zastavil vprašanje pristojnemu prefektu in pri oblasteh zahteval, da v primeru tovrstnih zlorab ustrezno ukrepajo.

Vir: Montagnes Magazine, št. 337, januar 2009

Razprava o helikopterskem smučanju je zelo aktualna na celotnem območju francoskih Alp in zunaj njega.

© PIXELIO / Stephan Wengelinski

Gradnja pregrade v Piemontu naletela na odpor

Od skupno šestih projektov velikih pregrad v Piemontskih Alpah povzroča predvsem načrtovana gradnja pregrade v dolini Val Sessera/I nejevoljo pri organih lokalne oblasti. Posledica gradnje bi bila namreč občutna okoljska škoda v ekološko občutljivi visokogorski dolini, ki ima status območja, pomembnega za Skupnost. Višina dolinske pregrade naj bi bila 80 m, bazen pa naj bi zadrževal prostornino 7 mio. kubičnih metrov. Po ocenah naj bi stroški gradnje znašali okoli 170 mio. evrov. Pokrajina Biella, tamkajšnje občine in občinske zveze so se projektu uprle, saj bi bilo po njihovem prepričanju primernejša racionalna raba obstoječih objektov in ne gradnja novega gradbenega objekta. Ker projekta ne podpira niti dežela Piemont, odgovorni za projekt sedaj upajo, da jim bo dovoljenje za začetek izvajanja del podelila italijanska vlada, saj bi se tako izognili lokalnim oblastem.

Vir in več informacij na: http://www.regione.piemonte.it/acqua/pianoditutela/allegati_tec/dwd/4/s/4_s-2.pdf (it), <http://www.provincia.biella.it/on-line/Home/Sezioni/articolo4472.html> (it)

Pregrade, kot je ta v Nemčiji, so elementi, ki zaznamujejo krajino.

© PIXELIO / Marco Barnebeck

Konferenci o pasivni hiši v Nemčiji in Franciji

Ena za drugo se bosta aprila zvrstili dve veliki konferenci o pasivni gradnji: v Frankfurtu/D bo 17. in 18. aprila potekala že 13. mednarodna konferenca o pasivnih hišah, na kateri pričakujejo več kot tisoč udeležencev iz celotne Evrope, Severne in Južne Amerike ter Azije. Pomembna tema konference bo gradnja javnih objektov in javne pobude za pospeševanje uveljavljanja standarda pasivne hiše. V središču zanimanja bodo najnovejši proizvodi, razvojna dogajanja ter razvojne smeri.

Druga konferenca pa bo organizirana v Grenoblu med 23. in 26. aprilom: to bo evropski lesni sejem, istočasno pa bo v okviru sejma potekala tudi tretja francoska nacionalna konferenca o pasivni hiši. Na njej bodo sodelovali številni strokovnjaki in razstavljalci iz Belgije, Nemčije, Avstrije in Švice, ki bodo predstavili svoje izkušnje s tega področja. Medtem ko je program prva dva dneva namenjen predvsem strokovni javnosti, pa bo tretji dan z ekskurzijami, razpravami in široko ponudbo informacij odprt zlasti za širšo javnost.

Več informacij na <http://www.passivhaustagung.de> (de/en), <http://www.salondubois.com> (fr)

Vpliv Alpske konvencije na francosko zakonodajo

6. in 7. maja 2008 se je več kot 200 oseb odzvalo vabilu CIPRE Francija in Centre de droit de la montagne Univerze v Grenoblu in se v Chambéryju/F udeležilo razprave o uresničevanju Alpske konvencije v francoski sodni praksi. Pravniki, politiki in znanstveniki so dva dni razpravljali o vplivu, ki ga imajo Alpska konvencija in njeni protokoli na prihodnji razvoj alpskega sveta.

Izsledki in prispevki kongresa so zbrani na 150 straneh zbornika, ki je sicer izšel v francoskem jeziku. V prvem delu so obravnavana pravila igre, kot jih določa Alpska konvencija, v drugem pa izzivi, pred katerimi se je zaradi tega znašla Francija. Publikacija vsebuje tudi prispevke Andreasa Götzja, direktorja CIPRE International, in Marca Onide, generalnega sekretarja Alpske konvencije.

Več informacij in naročilo: <http://www.cipra.org/fr/CIPRA/cipra-france> (fr)

O tem in onem

Švica: prošnje za ustanovitev novih parkov

Švicarski Zvezni urad za okolje (BAFU) je prejel enajst prošenj za ustanovitev parkov nacionalnega pomena. Osem prošenj se nanaša na zagotavljanje finančne podpore s strani države, med drugim v okviru prvega projekta za ustanovitev narodnega parka Ticino, preostale tri prošnje pa na upravljanje parka, ki so bili v preteklem letu v fazi ustanavljanja in so sedaj zaprosili za podelitev ustreznega znaka. BAFU bo o vloženih prošnjah odločil pozno poleti 2009. Najpozneje od leta 2012 dalje pa bo država vsako leto zagotovila 10 mio. frankov in jih namenila za podporo parkov.

Vir: <http://www.bafu.admin.ch/aktuell/medieninformation/00004/index.html?lang=de&msg-id=24812> (de/fr/it)

Finančna podpora dežele Piemont za vožnjo z vlakom na relaciji Domodossola-Brig

Odločitev italijanskih državnih železnic, da ukine različne železniške proge med Italijo in Švico, denimo na relaciji Domodossola/I in Brig/CH, je postala problematična zlasti za dnevne migrante iz Italije, ki delajo v Valaisu. Dežela Piemont – pobudo je dala uprava italijanske pokrajine Verbania – je morala zato ukrepati in zagotoviti dodatna finančna sredstva za ohranitev obstoječe ponudbe železniškega prevoza.

Vir: <http://www.provincia.verbania.it/pag.php?op=C&id=939> (it)

Taljenje ledenikov naj bi sedaj upočasnili z – vetrniki

Da bi taljenje ledenikov deloma upočasnili, v praksi ledeniški led že nekaj let prekrivajo s posebnimi folijami. Pred kratkim pa so študentje geografije z Univerze v Mainzu/D začeli poskusno uvajati novo tehnologijo, ki naj bi pripomogla k upočasnitvi procesa taljenja. Tako so poleti 2008 na območju sicer že zelo "načetega" ledenika Rona v Peninskih Alpah/CH postavili približno 15 metrov dolg in tri metre visok vetrnik, ki naj bi zajezil padajoče vetrove, ki sicer neovirano pihajo v meri proti dolini. Analiza temperaturnih vrednosti je pokazala, da je bilo mogoče temperaturo zraka pri tleh zmanjšati za tri stopinje Celzija.

Vir: <http://www.ad-hoc-news.de/technik-zur-verlangsamung-der-gletscherschmelze-entdeckt--de/Wissenschaft-Technik/Wissenschaft/19915367> (de)

Vedno več tovornih vozil čez Švico

Rast čezalpskega prometa tovornih vozil na območju švicarske države se je nadaljevala tudi v letu 2008. Tako je severno in južno os prevozilo 1.275 mio. tovornih vozil, tj. 12.000 več vozil kot v predhodnem letu. Prvotni cilj, da bo leta 2009 švicarske Alpe prevozilo le še 650.000 tovornih vozil, je prestavljen na l. 2019/2020.

Vir: <http://www.pr-inside.com/de/lastwagenverkehr-durch-die-alpen-hat-r1013021.htm> (de)

Priveditve

Posebna razstava: **Oddajamo sobe! Alpski hoteli od propada do obnove.**

Bern/CH, 14. 11. 2008-16. 8. 2009. Jeziki: de, fr, en. Organizira: švicarski alpski muzej. Več informacij na spletni strani:

http://alpinesmuseum.ch/index.php?article_id=285&clang=0 (de/fr/en)

Cikel kratkega naravoslovnega filma, peti del. Prikazani bodo filmi: **Gozd v srcu Evrope, Gozdne ptice** ter **Rjavi medved v naših gozdovih**. Vstopnine ni. Organizira: Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana/Si, 5. 2. 2009. Jezik: sl. Več informacij na spletni strani: <http://www2.pms-lj.si/> (sl)

Konferenca alpskih regij: **Pospeševanje drugačnega prevoza na območju Alpah**. Chambéry/F, 12.-13. 2. 2009. Jeziki: de, fr, it, sl. Organizira: regija Rona-Alpe.

Več informacij na spletni strani: sdhaoidi@rhoneralpes.fr, http://www.alpine-space.eu/fileadmin/media/National/France/Programme_EN.DOC (en)

Mednarodna konferenca: **Landscapes without frontiers. Opportunities for the economic, demographic and social space of the Alps**. Tirano/I, 13.-14. 2. 2009, in Poschiavo/CH. Jeziki: de, fr, it, sl. Organizira: Ministero dell'ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare.

Več informacij na spletni strani: <http://www.minambiente.it> (it)

Mednarodna konferenca: **Biodiversity hotspots - Evolution and Conservation**. Luksemburg, 26.-28. 3. 2009. Jezik: en. Organizira: MNHN Luxembourg.

Več informacij na spletni strani: <http://www.symposium.lu/hotspots/default.aspx> (en)

Saj ni res, pa je...

...zamude, dolgi postanki, okvare?

Po tako „prijetnih doživetjih“ slovi železniška družba Cisalpino.

Zadnje čase pa ponuja še nekaj več. Kdor potuje iz Milana/I v

Zürich/CH (doslej je med mestoma obstajala neposredna povezava),

vstopi v Milano kot običajno na vlak Cisalpino, vendar pa mora že

v Luganu/CH izstopiti in potovati dalje s hitrim vlakom Zveznih

švicarskih železnic. In ker švicarski vlak odpelje največkrat točno, vlak

Cisalpino pa ima največkrat zamudo, imajo potniki do

naslednjega vlaka za Zürich še kakšno uro časa in lahko tako

naredijo kratek "skok" do Lugana in si ga ogledajo. Če se razmere

ne bodo izboljšale, bodo Zvezne švicarske železnice prvaku v

zamudah dovolile vožnjo samo do obmejnega mesteca Chiasso...

Vir: <http://cessoalpino.com> (it)